

โครงการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

อาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์โชติรัตน์ จันทร์สุคนธ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ปีการศึกษา 2554 ภาคเรียนที่ 1

รหัสวิชา ส 31203

รายวิชา ประชากรกับคุณภาพชีวิต

จำนวน 1 คาบ / สัปดาห์ / ภาค

จำนวน 0.5 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมายของภาวะประชากร ความไม่สมดุลระหว่างภาวะประชากร ทรัพยากร และคุณภาพประชากร จำแนกความแตกต่างระหว่างปัญหาประชากร วิเคราะห์ปัญหาสังคม จราจร ยาเสพติด อาชญากรรม อันมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ศึกษานโยบายต่าง ๆ สำหรับประชากรขงภาครัฐ ภาคเอกชน ศึกษาภาวะประชากรทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตเพื่อให้เห็นความสืบเนื่อง และเปลี่ยนแปลง ศึกษากรณีตัวอย่างบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นประชากรตัวอย่างที่มีคุณภาพของสังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก โดยการบรรยาย กระบวนการเรียนแบบร่วมมือ การสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ การสอนด้วยกระบวนการสร้างผังความคิด บทบาทสมมติ การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนศึกษาค้นคว้าและนำเสนอ เพื่อให้มีความสามารถในการคิด มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งยังสามารถในการสื่อสาร และมีคุณลักษณะเป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีและทำงานกับผู้อื่นได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีจิตสาธารณะ มีความเชื่อมั่นในตนเองอย่างมีเหตุผล มีจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของไทย การวัดและประเมินผลใช้วิธีการที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริงให้สอดคล้องกับเนื้อหาและทักษะที่ต้องการวัด

มาตรฐานการเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

สาระที่ 1 ภูมิศาสตร์

มาตรฐานที่ 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ตระหนักถึงความสัมพันธ์ของ สรรพสิ่งที่ปรากฏใน

ระวางที่ตามธรรมชาติที่ส่งผล ต่อกันและกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการ

ค้นหาข้อมูลภูมิสารสนเทศ อันจะนำไปใช้และจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ ระหว่างมนุษย์กับ สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค

วัฒนธรรม และมีจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สาระการเรียนรู้ที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน 4.2 เข้าใจพัฒนาการ ของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในแง่ความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลง

ของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผล กระทบที่

เกิดขึ้น

มาตรฐาน 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทยวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภาคภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคุณภาพประชากรได้
2. อธิบายเกี่ยวกับ ภาวะประชากร ความไม่สมดุลระหว่างภาวะประชากร ทรัพยากร และคุณภาพประชากร จำแนกความแตกต่างระหว่างปัญหาประชากร วิเคราะห์ปัญหา สังคม จราจร ยาเสพติด อาชญากรรมอันมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตได้
3. อธิบายปัญหาประชากรที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต เห็นแนวทางในการร่วมมือกันแก้ปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้
4. สามารถเลือกพิจารณาบุคคลและวิเคราะห์บุคคลที่เป็นประชากรตัวอย่างที่ดีที่สุดได้
5. นำความรู้ที่ได้จากการเรียนในวิชานี้ไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

หัวข้อหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 จำนวนประชากรไทยและความสำคัญของจำนวนประชากรต่อการพัฒนาประเทศ

- 1.1 ความหมายของประชากร
- 1.2 สถิติทางประชากร
- 1.3 ความสำคัญของจำนวนประชากร
- 1.4 ขนาดจำนวนประชากร
- 1.5 ผลกระทบของจำนวนประชากรต่อสิ่งแวดล้อม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเปลี่ยนแปลงทางประชากร

- 2.1 องค์ประกอบทางประชากร
- 2.2 อัตราการเกิด อัตราการตาย อัตราการย้ายถิ่น
- 2.3 ความหนาแน่น และการกระจายของประชากร
- 2.4 เขตประชากรหนาแน่นและเบาบางของประเทศไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 คุณภาพประชากรไทย

- 3.1 คุณภาพและนโยบายด้านการจัดการศึกษา
- 3.2 สุขภาพอนามัยและการสาธารณสุข
- 3.3 จริยธรรมและคุณธรรมในประชากรไทย
- 3.4 ระบบเศรษฐกิจและเทคโนโลยีสมัยใหม่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ปัญหาทางประชากรและแนวทางแก้ไข

- 4.1 สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาประชากร
- 4.2 ปัญหาด้านการศึกษา
- 4.3 ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการ
- 4.4 ปัญหาด้านคุณธรรมและจริยธรรม

4.5 แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากใบงาน เอกสารแนะแนวทาง เอกสารประกอบการเรียน แบบฝึกหัดระหว่างเรียน โดยมีครูผู้สอนคอยชี้แนะและร่วมสรุปองค์ความรู้กับนักเรียน
2. นักเรียนร่วมอภิปรายตลอดจนวิเคราะห์จากการทำงานกลุ่มโดยการระดมความคิด
3. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม (กลุ่ม / เดี่ยว) ตามคำแนะนำของครูผู้สอน
4. ครูใช้สื่อประสมประกอบการเรียนการสอน อาทิ Power point Internet วีดิทัศน์ประกอบการสอน CD – ROM เอกสารแนะแนวทาง เป็นต้น

การวัดผลและประเมินผล

คะแนนเก็บระหว่างภาค : คะแนนสอบปลายภาค	=	80 : 20
คะแนนเก็บครั้งที่ 1		20 คะแนน
ใบงานที่ 1 เรื่อง ศึกษาศัพท์ประชากร		
ใบงานที่ 2 เรื่อง ภาวะประชากร		
ใบงานที่ 3 เรื่อง องค์ประกอบของประชากร		
ใบงานที่ 4 เรื่อง ความไม่สมดุลระหว่างภาวะประชากร ทรัพยากรและคุณภาพ		
ใบงานที่ 5 เรื่อง คุณภาพชีวิต		
ใบงานที่ 6 เรื่อง ปัญหาทางประชากรและแนวทางแก้ไข		
แบบฝึกหัดทบทวนตลอดทั้งภาคเรียน (รวมเล่ม)		
คะแนนเก็บครั้งที่ 2		20 คะแนน
การทดสอบ เรื่อง ประชากรกับคุณภาพชีวิตและภาวะประชากร		
คะแนนเก็บครั้งที่ 3		20 คะแนน
กิจกรรมกลุ่ม / สัมภาษณ์ชุมชน – สัมภาษณ์อาชีพต่าง ๆ เรื่องเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต และการนำเสนอ		
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนต่อการเรียนวิชาประชากรกับคุณภาพชีวิต	10	คะแนน
(เจตคติที่ดีต่อวิชาสังคม – ประชากรกับคุณภาพชีวิต ความมีวินัย การทำงาน		
อย่างเป็นระบบ ความรับผิดชอบและมีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองและส่วนรวม)		
โครงการทำดีเพื่อพ่อ	10	คะแนน
คะแนนสอบปลายภาค	20	คะแนน

หนังสืออ้างอิงและเอกสารประกอบการเรียน

1. มหาวิทยาลัยมหิดล. (2539). หนังสือประชากรกับคุณภาพชีวิต กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. ดร. วิชัย เทียนน้อย. (2541). หนังสือแบบเรียนประชากรกับคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
3. รศ. ดร. วิชัย เทียนน้อย. (2539). แบบเรียนมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
4. จุลสารของมหาวิทยาลัยมหิดล
5. www.sanook.com / www.dwr.go.th / www.gista.or.th / www.google